

Inscripcions

- Per correu electrònic a: correu.arquitecturapopular@gmail.com
- o bé a: talponent@gmail.com

Matrícula: 80 €, Socs d'Amics de l'Arquitectura Popular 75 €, Carnet jove, estudiants d'arquitectura i jubilats 70 €

Amb la matrícula hi ha dret a: un dossier, un diploma i el dinar de l'últim dia. Places limitades. S'hi pot participar a partir de 16 anys.

Crèdit

El curs set comptabilitza en un crèdit i mig per als estudiants de l'Escola Tècnica Superior d'Arquitectura de Barcelona (UPC)

Organitza

Associació d'Amics de l'Arquitectura Popular
Generalitat de Catalunya. Direcció General del Patrimoni Cultural

Col·laboren

- Generalitat de Catalunya. Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació, Serveis Territorials de Lleida. Diputació de Lleida
- Generalitat de Catalunya. Direcció General del Patrimoni Cultural. Servei d'Arqueologia i Paleontologia.
- Consell Comarcal de la Segarra i Consell Comarcal de l'Urgell.
- Ajuntaments de Cervera, Sant Guim de la Plana, de Vilanova de l'Aguda, dels Plans de Sió i de Tàrraga.
- Escola Tècnica Superior d'Arquitectura de Barcelona (UPC)

La matrícula es farà efectiva el primer dia del curs set

El curs set es realitzarà en indrets diferents. Cada dia es realitza en una població diferent i s'aprofitarà per conèixer l'arquitectura popular de la zona.

Publicacions

Es preveu realitzar una edició amb el recull de les activitats del curs set d'enguany, que formarà part de la col·lecció Arquitectura Popular, de la qual ja s'han publicat els següents:

- 1) Les cabanes i els marges.
- 2) El territori i la casa.
- 3) L'arquitectura dels oficis.
- 4) L'arquitectura de l'aigua.
- 5) Religiositat en l'arquitectura popular.
- 6) L'arquitectura de terra.
- 7) Turisme, pagesia i arquitectura popular.
- 8) Cal protecció per a l'espai rural?
- 9) Arquitectura sostenible, moda o necessitat? (en premsa).
- 10) Els materials de l'arquitectura popular (en preparació).

Professors participants:

Fernando Alvarez, Dr. Arquitecte. Professor de la UPC. Castelldefels

Carlos Cantero, Dr. en Enginyeria Agrònoma. UdL, Lleida

Josep M. Llobet, Dr. en Història. Cervera

Josep Mora, Dr. Arquitecte. Les Pallargues (Segarra)

Ramon Ninot, artista polifacètic. Cervera

Martí Picas, historiador. Vilada (Berguedà)

Joan Rovira, estudiós autodidacte del territori. Les Masuques (Alt Penedès)

Dominique Susani, especialista en geometria sagrada

Enric Tartera, arqueòleg. Benavent (Segrià)

Assumpció Vilaseca, arquitecte. Les Pallargues

Organitza: Amics de l'Arquitectura Popular

Coordina: Josep Mora, les Pallargues

www.arquitectura.popular.com

PRESENTACIÓ

La primera industrialització va suposar la primera davallada demogràfica del camp. La incipient industrialització del camp comença amb invents com ara la garbelladora, que estalvia dallar, o les reus giratòries, que estalvien temps i desplaçament.

Ara bé, la transformació social es produeix amb l'arribada del tractor amb el motor de gasoil. La substitució de la mula pel tractor fou el principi del gran canvi agrícola. La moderna eina de treball va suposar nous hàbits i noves eines, arraconant les antigues.

A la vegada es fa la feina més de pressa i, curiosament, es va cap al monocultiu amb l'abandonament generalitzat de la cura de les olives, les ametlles, etc. Per millorar la producció apareixen els adobs químics i els mataherbes, un fet que va provocar molt mal a la fauna, sobretot a les abelles.

Aquesta modernització tecnològica, es donava a tots els àmbits socials, científics, artístics i econòmics. La construcció anava en paral·lel, i als pobles es comencen a fer nous coberts per encabir els nous estris del camp, que necessiten més amplada i més alçada. I aquestes construccions es fan amb materials nous, com ara les bigues prefabricades i el fibrociment (la Uralita).

Tots aquests canvis comencen aquí als anys 1950. Ja abans de 1936 hi havia hagut algun cas: es començava a veure algun cotxe i els primers tractors eren adquirits per sindicats locals de pagesos per treballar en règim de cooperativa. Es pot convenir a dir que l'art i la tècnica moderna començaren al voltant dels anys 1920. Els nous avenços químics —com ara la penicil·lina—, la novetat de l'art abstracte enfront del figuratiu, la divisió del treball industrialitzat enfront del manual, etc., propicià que s'associés el fet modern enfront l'antic, com a vell i caduc, oblidant els coneixements adquirits i les connexions de l'home amb l'entorn natural.

Al voltant de 1960 hi va haver un fet que va marcar l'arquitectura. Fou arran de l'enderroc d'un edifici d'apartaments dissenyat i construït segons els canons moderns. Alguns crítics ho van considerar la fi de la fase de la construcció moderna. I va fer que Jutgen Abermas escrigués "El moviment modern, un projecte inacabat". Resseguint aquesta idea ens ha sortit el lema d'aquest curs, sobre el qual volem reflexionar. D'igual manera que fou dràstic voler oblidar el passat per voler tenir-ho tot "modern", també ha passat a la inversa quan s'ha volgut liquidar aquest moviment.

Actualment, des de diferents indrets, se'ns està avisant que comencen a escassejar materials com ara l'acer i que cal replantejar sistemes constructius per evitar l'ús d'un bé escàs i la producció del qual requereix una gran despesa econòmica.

Dins del curs volen també parlar de la gestió. De com es poden revitalitzar aquestes construccions rurals. Què es pot fer perquè la gent dels pobles se sentin orgullosos d'aquestes construccions. Han de ser rendibles? El tema també serà motiu de debat en la taula rodona.

La ramaderia necessita un toc de revalorització, com tot l'entorn pagès, entès com a modelador del camp. Si volem un territori endreçat, necessitem dels qui el treballen, i cal que es valorin socialment aquestes professions.

La geometria com a coneixement necessari es troba gairebé oblidada. La detecció de falles del terreny o les venes d'aigua que serveixen per harmonitzar una casa i conèixer el subsòl, en són un exemple d'aplicació.

I volem acabar amb una comparació entre l'arquitectura contemporània i l'arquitectura popular i analitzar si hi ha una aproximació entre aquestes construccions. Us hi esperem.

11è Curset d'Estiu d'Arquitectura Popular

Del 2 al 6
d'agost
de 2010

LA MODERNITAT, UN PROJECTE MAL ENTÈS?

Cervera
Sant Guim de la Plana
Vilalba
Mas de Bondia
Els Plans de Sió
Tàrraga

AMICS DE
L'ARQUITECTURA
POPULAR

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura
Direcció General
del Patrimoni Cultural
Servei d'Arqueologia i Paleontologia

Dilluns, dia 2. Presentació i objectius

- Cervera –la Segarra–**, a la sala d'actes de la Universitat.
- 9,00 h. Inscripció.
- 9,30 h. Inauguració, presentació, programa i objectius del Curs.
- 9,45 h. **Lliçó 1.** El moviment modern, un projecte inacabat? Per Fernando V. Alvarez.
- 11,30 h. **Lliçó 2.** Cervera, any 60: el triomf de la indústria sobre el camp. Josep M. Llobet.
- 12,30 h. Pràctica 1a part. Treball en fusta. Ramon Ninot.
- 16 -18 h. Pràctica 2a part. Treball en fusta. Ramon Ninot.
- 18,30 h. Visita guiada per Josep M. Llobet.

Dimarts dia 3

- 9-11,30 h. Projecte d'intervenció en refer una pleta. Ramon Ninot.
- Sant Guim de la Plana –La Segarra–**
- 12 h. **Lliçó 3.** Arquitectura d'exposicions: del canti (Sargossa) al cistell (Shanghai). Josep Mora.
- 13 h. **Lliçó 4.** L'agricultura moderna (per determinar).
- 16 h. Pràctica de pedra. Jaume Tàpies.
- 18 h. Visita guiada al poble de Sant Guim i als racons de la zona que s'utilitza com a pessebre.

Dimecres dia 4

- 9-11,30 h. Projecte d'intervenció en una cabana. Ramon Ninot.
- Vilalta –La Noguera–**
- 12 h. **Lliçó 5.** Què és la geometria natural. Dominique Susani.
- Lliçó 6.** El control de l'energia per conèixer l'entorn. Assum Vilaseca.
- 16 h. Visita taller.
- 18 h. Visita guiada als horts de Granollers per Josep M. Santemassas.

Dijous dia 5

- Mas de Bondia –La Segarra–**
- 11 h. **Lliçó 7.** La ramaderia. Joan Rovira.
- 13 h. **Lliçó 8.** Els projectes de refer cabanes al voltant de l'obra del canal Segarra-Garrigues. Martí Picas i Enric Tartera.
- 16-18 h. Visita guiada per Ramon Boleda, estudiós de la ceràmica.

Divendres dia 6

- Tàrrega –l'Urgell–.** Sala d'actes de la Biblioteca Comarcal de Tàrrega.
- 10,00 h. La gestió en l'arquitectura popular
- Fundació El Solà de La Fatarella, que compleix 10 anys
- Centre d'estudis de Torrebesses
- Museu de la Mediterrània, Torroella de Montgrí
- Centre d'estudis de Villalba dels Arcs
- Centre d'estudis del Bages
- 12,00 h. És rendible l'arquitectura popular? Modera Vicent Loscos, amb la participació de les entitats invidades.
- 13,00 h. Lectura de les conclusions i exposició dels treballs realitzats.
Lliurament dels premis del 10è concurs de manteniment de cabanes, pletes i marges.
Concessió de diplomes als col·laboradors d'honor de l'arquitectura popular a persones i entitats que s'han distingit pel seu interès cap a l'arquitectura popular.
- 14,00 h. Dinar de tots els participants i celebració dels 10 anys de les dues entitats: La fundació El Solà de la Fatarella i els Amics de l'Arquitectura Popular.
- Lliurament de diplomes als participants.
 - Sorteig d'un regal sorpresa entre els inscrits, realitzat per Ramon Ninot.

11è Curset d'Estiu d'Arquitectura Popular

Nom i cognoms _____

Ofici _____

Adreça _____

DP _____ Població _____

Telèfon _____

Correu electrònic _____

Breu currículum _____

Soci AAP Carnet Jove Jubilat